

Total No. of Printed Pages: 2

B.A.B.Ed Semester – (VI/VIII)
EXAMINATION APRIL 2023

Marathi Paper IX - Rasa - Theory and Literary Criticism

[Time:2 Hours]

[Max. Marks:70]

१. कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. १५
- १) स्थायी भावांची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- २) अभिनवगुप्ताची रसविषयक उपपत्ति स्पष्ट करा.
- ३) साहित्य क्षेत्रात समीक्षेची उपयुक्तता विशद करा.
- ४) रसास्वादाविषयी भट्टलोल्लटाची मते सांगा.
- ५) संचारीभावना व्यभिचारी भाव असे का म्हणतात?
२. कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात सांगा. १५
- १) समीक्षक व कलाकृती यांचा संबंध थोडक्यात सांगा.
- २) अभिनवगुप्ताची शांत रसाविषयक मते विशद करा.
- ३) मानवशास्त्रीय समीक्षा पद्धतीची वैशिष्ट्य लिहा.
- ४) 'समीक्षा ही कला आहे' असे का म्हटले जाते?
- ५) आत्याच्या घरी हनुने अनुभवलेले कोणतेही दोन प्रसंग लिहा.
३. रससंख्येविषयी विविध टीकाकारांनी केलेल्या चर्चेचा परामर्श घ्या. १०
- किंवा**
- रसाचे स्वरूप सांगून भरताच्या रससिध्दान्ताची चर्चा करा.
४. समीक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करून साहित्य समीक्षा करण्यासाठी आवश्यक असलेले गुण १०
- विशद करा.
- किंवा**
- वाङ्मयीन टीकेची विविध प्रयोजने स्पष्ट करा.

५. साहित्य आणि समाज यांचा परस्पर संबंध समाजशास्त्रीय समीक्षेच्या आधारे सांगा. १०

किंवा

आस्वाद समीक्षा आणि स्त्रीवादी समीक्षा हे समीक्षेचे दृष्टीकोन समीक्षा व्यवहाराला कसे उपयुक्त ठरतात ते विस्ताराने स्पष्ट करा.

६. 'बालकाण्ड' मधील हनुच्या आईची झालेली उपेक्षा समाजशास्त्रीय पद्धतीच्या आधारे स्पष्ट १० करा.

किंवा

'बालकाण्ड' मधील काकांच्या तीर्थयात्रांचा आढावा मानसशास्त्रीय पद्धतीच्या आधारे घ्या.